

Dydaktyka literatury i języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dydaktyka literatury i języka polskiego
Kod przedmiotu	05.1-WH-FIP-DLJP-1-W-S14_gen8NZAI
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Leszek Jazownik, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Zasadniczym celem jest łączenie postaw twórczych w dziedzinie poznania naukowego z twórczą działalnością praktyczną w sferze nauczania i uczenia się literatury i języka polskiego. W ramach przedmiotu uwzględnia się procesy społecznienia studentów poprzez różne formy pracy grupowej i zbiorowej oraz odpowiednio wzbogacane, urozmaicane metody i techniki twórczego oddziaływania. Prezentując zagadnienia z pogranicza różnych dyscyplin naukowych, zwraca się uwagę na kształtowanie świadomości, postaw i systemów wartości.

Wymagania wstępne

zaliczenie przedmiotów specjalizacyjnych w semestrach II i III

Zakres tematyczny

Wykład

Przedmiot i zadania dydaktyki literatury i języka polskiego. Wymiary i zadania przedmiotu. Współczesne kierunki przemiany modelu edukacji polonistycznej. Treści edukacji literackiej i językowej na II etapie kształcenia. Rola podręcznika w pracy szkolnej. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznoliterackiej w fazie omawiania dzieła literackiego – kształcenie rozumienia fikcyjności dzieła literackiego oraz kształtowanie pojęć genologicznych. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznoliterackiej w fazie omawiania dzieła literackiego – kształcenie rozumienia sytuacji komunikacyjnej dziele literackim. Ogólnodydaktyczne oraz autonomiczne metody i techniki nauczania. Formy organizacyjne pracy nauczyciela i uczniów. Nauka o języku dla nauki języka. Wprowadzanie nowych form wypowiedzi w szkole podstawowej. Słowniki i muzea w pracy polonisty. Przygotowanie ucznia do czytelnictwa i samokształcenia. Edukacja regionalna.

Ćwiczenia

Podstawa programowa a programy nauczania i plany pracy nauczyciela. Formułowanie tematów lekcji i ustanawianie jej celów. Fazy pracy nad dziełem literackim. Metody pracy lekcyjnej. Praca nad utworami lirycznymi w szkole podstawowej.. Praca nad utworami epickimi i dramatycznymi w szkole podstawowej. Nauczanie ortografii i interpunkcji szkole podstawowej . Wprowadzanie nowych form wypowiedzi w szkole podstawowej.. Analiza samodzielnie skonstruowanych konspektów lekcji poświęconych wprowadzaniu nowych form wypowiedzi. Edukacja kulturowa na lekcjach języka polskiego. Analiza samodzielnie skonstruowanych konspektów lekcji.

Metody kształcenia

wykład, prezentacja, analiza konspektów, analiza dokumentacji oświatowej, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma opanowaną umiejętność kształcenia dostosowanego do możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży	KFP1_U04	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - prezentacja własnego konspektu lekcji - opracowanie charakterystyki porównawczej wybranych podręczników - recenzja wybranego programu	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student wykazuje umiejętność projektowania pracy dydaktycznej w wymiarze krótko- i długoterminowym	• KEP1_U01	• prezentacja własnego konspektu lekcji • opracowanie charakterystyki porównawczej wybranych podręczników • recenzja wybranego programu nauczania	• Ćwiczenia
student wykazuje umiejętność doboru programów, podręczników, środków dydaktycznych, metod i form pracy z uczniem	• KEP1_U11	• prezentacja własnego konspektu lekcji • opracowanie charakterystyki porównawczej wybranych podręczników • recenzja wybranego programu nauczania	• Ćwiczenia
student wykazuje umiejętność rozpoznawania wpływu kontekstu na sposoby kształtowania postaw uczniów	• KEP1_U07	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prezentacja własnego konspektu lekcji • recenzja wybranego programu nauczania	• Ćwiczenia
student efektywnie potrafi współdziałać z członkami zespołu, kierować nimi i pracować pod kierunkiem	• KEP1_K03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prezentacja własnego konspektu lekcji	• Ćwiczenia
student zna kluczowe kompetencje i ich sposoby kształtowania w ramach lekcji języka polskiego	• KEP1_W04	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prezentacja własnego konspektu lekcji • opracowanie charakterystyki porównawczej wybranych podręczników • recenzja wybranego programu nauczania	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

opanowanie wiedzy teoretycznej, zaliczenie zadanych konspektów oraz zdanie egzaminu

Literatura podstawowa

1. Bar J. *Szkolne formy wypowiedzi*, [w:] *Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej*, red. H. Kurczab, U. Kopeć, E. Kozłowska, Rzeszów 2002.
2. Bar J., *Dydaktyka ćwiczeń w mówieniu i pisanu*, Opole 1985.
3. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2001.
4. Chrzóstowska B., *Lektura i poetyka*, Warszawa 1987.
5. Chrzóstowska B., *Przedmiot, podmiot i proces. Szkice z metodyki kształcenia polonistycznego*, Poznań 2009.
6. Dyduchowa A., Dyduch B., Jędrzychowska M., *W stronę kompetencji. Zadania języka polskiego w szkole podstawowej*, [w:] *Kompetencje szkolnego polonisty*, red. B. Chrzóstowska, t. 1, Warszawa 1995.
7. Dyduchowa A., *Metody kształcenia sprawności językowej uczniów. Projekt systemu, model podręcznika*, Kraków 1988.
8. *Edukacja regionalna. Dziedzictwo kulturowe w zreformowanej szkole*, red. Stefan Bednarek, Wrocław 1999.
9. Gawdzik W., *Ortografia i gramatyka na wesoło (różne wyd.)*
10. Jazownik L., *Projekt reformy modelu edukacji polonistycznej*
11. Jazownik L., *Uwagi o celach nauczania i uczenia się literatury*, [w:] *Teoria i praktyka nauczania literatury*, red. E. Polanowski, Częstochowa 1986.
12. K. Kruszeński, *Cele kształcenia*, [w:] *Sztuka nauczania*, cz. I, pod. red. K. Kruszeńskiego, Warszawa 1994.
13. Kida J., *Słowniki i encyklopedie w edukacji szkolnej*, „Biblioteka w Szkole” 1993 nr 9.
14. *Kompetencje szkolnego polonisty. Szkice i artykuły z metodyki*, red. B. Chrzóstowska,
15. Kozak W., *O planowaniu pracy nauczyciela polonisty*, [w:] *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim*, red. B. Myrdzik, Lublin 2000.
16. Kraków 2004.
17. Łatoch-Zielińska M., *Cele i temat lekcji. O sposobach formułowania podstawowych elementów lekcji kształcenia kulturalno-literackiego*, [w:] *Nowoczesność i tradycja....*
18. MEN, *Podstawa programowa kształcenia ogólnego*
19. Nagajowa M., *ABC metodyki języka polskiego (różne wyd.)*.
20. Nagajowa M., *Ćwiczenia w mówieniu i pisanu w klasach V-VIII szkoły podstawowej*
21. Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994.
22. Niemierko B., *Miedzy oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1997.
23. *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim*, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000.
24. Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej (różne wyd.)*.
25. Patrzałek T., *Gramatyka na cenzurowanym*, „Polonistyka” 1992, nr 1.
26. Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.
27. *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
28. Półturzycki J., *Dydaktyka dla nauczycieli*, Toruń 1999 (rozdz. III i XII)
29. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.
30. Różańska-Półturzycka M., Półturzycki J., *Muzea literackie w nauczaniu języka polskiego*, Warszawa 1978.
31. Ślósarz A., *Media w służbie polonisty*, Kraków 2008.
32. Uryga Z., *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996.
33. Wiśniewska H., *Schematyzm działań dydaktycznych przyczyną niskiej sprawności pragmatycznej (na przykładzie opisów)*, [w:] *Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej*.

Literatura uzupełniająca

1. Bortnowski S., *Jak uczyć poezji?*, Warszawa 1991.
2. *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, red. A. Janus – Sitarz, Kraków 2005.
3. *gimnazjum* , Płock 2003.
4. Jabłoński R., *Liryka XX wieku w szkole podstawowej : propozycje analizy wierszy na lekcjach*
5. Jabłoński R., *Słowa, myśli, obrazy : lekcje z zakresu kształcenia literackiego i kulturalnego w*
6. Jazownik L., *Jak pytać o dzieło literackie w szkole?*, Zielona Góra 1999.
7. *Literatura, język, dydaktyka : szkice humanistyczne /* (Red.) Marian Sinica, Zielona Góra 2008.
8. *polskiego w klasach 4-8*, Warszawa 1998.
9. *Sztuka nauczania*, cz. I, pod. red. K. Kruszewskiego, Warszawa 1994.
10. *Sztuka nauczania*, cz. II, pod. red. K. Konarzewskiego, Warszawa 1994.

Uwagi

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalizacji **nauczycielskiej**.

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 04-07-2019 16:55)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ